

รายงานผลการจัดการความรู้
ปีการศึกษา 2557

คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Work Shop

การสำรวจตนเองตามองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติราชการตามประเด็นยุทธศาสตร์ ด้านบริการวิชาการ

องค์ความรู้ที่จำเป็น

1. ความรู้ทางทฤษฎี
2. ความรู้ทางสังคม
3. ความรู้เชิงพฤติกรรม
4. ด้านการประยุกต์ใช้
5. การเขียนโครงการ,รายละเอียด
6. การสำรวจความต้องการชุมชน
7. หัวใจของการบริการวิชาการ
วิชาการ
8. ประโยชน์จากการบริการวิชาการ
9. ผู้ได้ประโยชน์จากการบริการ
10. ความรู้จากการทำบริการวิชาการ
11. การสร้างเครือข่ายกับกลุ่มที่ไปบริการวิชาการ
12. ความรู้ที่ชุมชนต้องการ
13. ขั้นตอนการเขียนโครงการที่ถูกต้อง
14. การเขียนงบประมาณให้ถูกต้อง
15. สร้างกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
16. เศรษฐกิจชุมชนพอเพียง
17. ห่วงโซ่อุปทาน
18. พื้นฐานการเลือกตั้งอย่างสุจริต
19. การจัดทำบัญชีครัวเรือน
20. การที่สถาบันครอบครัวหย่าร้างสูง
21. พื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย
22. หลักการทฤษฎี แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
23. ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
24. ด้านบริหารจัดการธุรกิจ
25. ด้านการคำนวณต้นทุน
26. ด้านการคำนวณผลตอบแทนของธุรกิจ
27. หลักการเขียนโครงการที่ชัดเจน
28. การขอทุนในการเขียนโครงการ
วิชาการ
29. การสำรวจความต้องการของชุมชนและกลุ่มเป้าหมาย
30. ความรู้ความสามารถในด้าน

31. ความรู้ความสามารถในแหล่งชุมชน	32. ความสามารถปฏิสัมพันธ์กับชุมชน	33. กรอบนโยบายของมหาวิทยาลัย
34. ศักยภาพของอาจารย์และวิทยากร
ต้องการอะไร	35. การค้นคว้าแหล่งเป้าหมาย	36. แนวคิดวิธีการที่จะรู้ว่าชุมชน
37. แนวคิดกระบวนการในการเขียนขอทุน
ให้	38. กระบวนการจัดการกับโครงการให้ประสบความสำเร็จ	39. งบประมาณที่มหาวิทยาลัยจัดสรร
40. การตอบโจทย์ของมหาวิทยาลัยกับชุมชน
โครงการ	41. กรอบนโยบายของการบริการวิชาการ	42. การค้นหาแหล่งเป้าหมาย ที่มา
43. กระบวนการพัฒนาข้อเสนอโครงการ	44. กระบวนการดำเนินการโครงการบริการวิชาการ	45. การทำข้อมูลเบื้องต้น
46. การวิจัย	47. การค้นหาข้อมูล	48. การวิเคราะห์สถานการณ์
49. การศึกษาบริบท	50. การประเมินผล	51. เน้นความจำเป็นของแหล่งชุมชน
52. สรุปประเด็นปัญหาข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบ
พัฒนา	53. นำแนวทฤษฎีและการปฏิบัติจริงให้แก่ชุมชนและสังคม	54. นำข้อเสนอแนะและแนวทางนำไป
55. ธรรมชาติความเป็นอยู่ของชุมชน	56. การสกัดความรู้จากชุมชนในด้านความต้องการ	57. นโยบายที่ปรับเปลี่ยน
58. งบประมาณจำกัด	59. เครื่องมือ-อุปกรณ์	60. กลุ่มพันธมิตรระหว่างองค์กร
61. ศักยภาพสาขา
ของชุมชน	62. องค์กรความรู้ที่ตอบโจทย์ชุมชน	63. เข้าถึงชุมชน-ทราบความต้องการ

64. การบริการวิชาการต้องบูรณาการกับการเรียนการสอน
การบริการวิชาการ	65. การทำงานประมาณเบิก-จ่าย	66. ชุมชนต้องมีความสนใจที่จะรับ
67. การประชาสัมพันธ์การบริการวิชาการ
การสอนการวิจัย	68. รู้กระบวนการบริการวิชาการตั้งแต่ PDCA	69. รู้วิธีการบูรณาการกับการเรียน
70. การเบิกจ่ายงบประมาณ
งานที่ทำ	71. มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการประสานงาน	72. การตรวจสอบย้อนกลับเกี่ยวกับ
73. การเขียนบทความวิชาการ	74. การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ	75. การวางแผนเชิงกลยุทธ์
76. ความรู้ในการบริการวิชาการ	77. แหล่งเงินทุน	78. สิ่งที่ต้องการอบรม
79. ยุทธศาสตร์ที่ผู้ให้ทุนต้องการ
ดำเนินงาน	80. ตัวชี้วัด	81. ปัญหาและอุปสรรคในการ
82. ความรู้ในการเขียนขอโครงการ	83. ความต้องการของโรงเรียนหรือตำบล	84. การขอทุน
85. การสำรวจความต้องการของชุมชน	86. การอ่านประกาศ	87. การใส่กิจกรรมให้ครบถ้วน
88. การใส่รายละเอียดให้ครบถ้วน	89. มีการประเมินผลและปรับปรุง	

	เรารู้อะไร	เราไม่รู้อะไร
เรารู้ว่า	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้ทางด้านธุรกิจ 2. รู้ข้อจำกัดของกลุ่มเป้าหมาย 3. มีความรู้ด้านบรรจุภัณฑ์ 4. กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนสามารถใช้กิจกรรมเกมส์ได้ดี 5. ทฤษฎีต่อไปตามความรู้ทั่วไป 6. การขอทุนตามโครงการ 7. องค์กรความรู้ที่จะไปบริการวิชาการ 8. ช่วงเวลาที่จะไปบริการวิชาการ 9. เราควรให้ความรู้ทางด้านการตลาดกับกลุ่ม 10. การบริการวิชาการควรตอบสนองความต้องการของกลุ่ม 11. เรามีความรู้ทางด้านศาสตร์ที่เราเรียนมา 12. การเขียนโครงการ 13. การบริการวิชาการ 14. ปัญหาและอุปสรรคในการบริการวิชาการ 15. การสัมภาษณ์นักศึกษาที่มีครอบครัวที่ย่ำแย่กันสูงมาก 16. การเป็นหนี้ของประชากรสูง 17. องค์กรความรู้ในสาขาวิชา 18. กิจกรรมจะอยู่ได้จะต้องรู้วิธีการดำเนินการธุรกิจ 19. ประสบการณ์ที่จะช่วยให้ธุรกิจอยู่รอด 20. การทำอะไรที่ตนเองมีความรู้และถนัดสามารถอยู่รอด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กฎหมายของการทำธุรกิจ,ข้อจำกัด 2. ความต้องการของชุมชนที่แท้จริง 3. ความต้องการของวัตถุประสงค์โครงการ 4. การสร้างความไว้วางใจแก่ผู้รับบริการวิชาการ บริการวิชาการทำอย่างไร 5. การสร้างความพึงพอใจสูงสุด ทำอย่างไร 6. การนำองค์ความรู้ไปต่อยอดของผู้รับบริการวิชาการ 7. จำนวนผู้เข้าร่วม 8. สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น 9. ระยะเวลาที่มีจำกัด 10. การบริการจัดการในชุมชน 11. ความเป็นวิถีชีวิตจริงๆของชุมชน 12. นักศึกษาไม่เข้าใจความจำเป็นในการใช้จ่าย 13. พื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย 14. หลักการขอทุน 15. หลักการเขียนและสรุปโครงการอย่างชัดเจน 16. กระบวนการทำงานของชุมชน 17. ผลลัพธ์ของการบริการวิชาการ 18. ผลสัมฤทธิ์หลังจากไปบริการวิชาการ

	เรารู้อะไร	เราไม่รู้อะไร
เรารู้ว่า	<ul style="list-style-type: none"> 21. การทำธุรกิจจะมีทุน คน ผลผลิตภัณฑ์ การบริการจัดการ 22. รายละเอียดทั่วไปของการเขียนโครงการ 23. หลักการร่วมมือกับชุมชน 24. ความต้องการของชุมชน 25. ความต้องการของตนเอง 26. ความคุ้มค่าของชุมชน 27. ความพร้อมของผู้เสนอโครงการ 28. ความต้องการของมหาวิทยาลัย 29. ประกาศจากมหาวิทยาลัย สำนักวิจัย 30. ความรู้ที่จะนำไปบริการวิชาการ 31. การปรับความรู้กับกลุ่มเป้าหมาย 32. ผลผลิตภัณฑ์ของเรามีข้อดีข้อเสียอย่างไร 33. ปัญหาขององค์กร 34. ทำแบบสำรวจบริบท 35. รายละเอียดกิจกรรม 36. ภาศึเครือข่าย 37. ประเมินผล 38. การไปหากกลุ่มเป้าหมาย 39. ทำโครงการที่สอดคล้องกับสาขาวิชา 40. ทำโครงการให้สอดคล้องกับมหาวิทยาลัย 	<ul style="list-style-type: none"> 19. การนำองค์ความรู้ไปใช้ภายหลังการรับบริการ 20. หัวข้อหลัก/ประเด็น โครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย 21. ปัญหาบางข้อที่คาดไม่ถึง 22. พฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย 23. ความพร้อมของชุมชน 24. ปัญหาระหว่างการบริการวิชาการ 25. การเปลี่ยนแปลงนโยบายของมหาวิทยาลัย 26. ปัญหาและอุปสรรคของพฤติกรรมชุมชนเป็นอย่างไร 27. ขั้นตอนการดำเนินการบางขั้นตอนของการขอข้อมูล 28. การสรุปประเมินผลบางอย่างอาจจะไม่เข้าใจในเรื่องการประสานงาน 29. ความต้องการชุมชนต้องการอะไรชัดเจน 30. จิตวิทยาในการควบคุม 31. ในแต่ละปีนโยบายเปลี่ยน การเขียนขอจึงทำได้ยาก 32. คำขอที่เปลี่ยนตลอด 33. การย่อนรอยเพื่อทบทวนดูชุมชน สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ 34. ความต้องการของชุมชน 35. การเข้าถึงชุมชน

	เรารู้อะไร	เราไม่รู้อะไร
เรารู้ว่า	<ul style="list-style-type: none"> 41. ธรรมชาติของชุมชนและแหล่งข้อมูลให้เกิดการบูรณาการ 42. ข้อมูลและประเด็นปัญหาของชุมชนต้องเกิดความสอดคล้องกัน 43. ความต้องการของชุมชนมีบริบทอย่างไร 44. เทคนิควิธีการสกัดความรู้จากชุมชน 45. การเตรียมความพร้อมในการจัดการความรู้ชุมชน 46. รู้กลุ่มเป้าหมาย 47. รู้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆไป 48. ศักยภาพของสาขาวิชา 49. ศึกษากรอบของทางมหาวิทยาลัย 50. การเขียนโครงการ 51. การบูรณาการค่อนข้างทำได้ยาก 52. การเบิก-จ่ายงบประมาณ 53. ชุมชนมักไม่ให้ความสนใจในการเรียนรู้ 54. ต้องทำงานเป็นทีม 55. กระบวนการบริการวิชาการ ตั้งแต่ PDCA 56. เราจะเขียนโครงการวิจัยอย่างไร 57. รู้ว่าจะไปหากกลุ่มเป้าหมายที่ไหน 58. ความรู้ที่เกิดจากการทำงานวิจัย 59. ทฤษฎีในสาขาที่สอน 60. การเขียนขอทุนให้ตรงกับสาขา 	<ul style="list-style-type: none"> 36. วิธีการบูรณาการกับการเรียนการสอนการวิจัยที่สามารถนำมาใช้กับความรู้พื้นฐาน ความต้องการของชุมชน 37. การเขียนบทความจากการบริการวิชาการที่ถูกต้องการเข้าไปติดต่อชุมชนหรือโรงเรียนอย่างไร

	เรารู้อะไร	เราไม่รู้อะไร
เรารู้ว่า	<ol style="list-style-type: none"> 61. ควรอ่านประกาศ 62. ทำแบบสำรวจความต้องการของชุมชน 63. ขอบทุนต้องตรงกับกลุ่มเป้าหมาย 64. ต้องลงรายละเอียดกิจกรรมให้ครบถ้วน 65. ต้องการความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย 66. ต้องมีการประเมินผลและปรับปรุง 	
เราไม่รู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มเป้าหมายจะมากี่คน 2. หัวข้อไม่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย 3. ต้องทำอะไรเมื่อได้กลุ่มเป้าหมาย 4. ทำโครงการเพื่อขอทุนให้ผ่าน 5. ความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย 6. หัวข้อไม่เป็นที่น่าสนใจของกลุ่มเป้าหมาย 7. ความคุ้มค่าของโครงการ 8. เราไม่รู้จะหาโครงการอะไร 9. ชุมชนต้องการอะไร 10. เวลาและการตอบสนองในการรับรู้ที่มีต่อการรับบริการ ฝึกอบรม 11. ความต้องการของชุมชนที่แท้จริงเป็นอย่างไร 12. เทคนิคไหนจะเหมาะกับการสกัดความรู้ 13. นโยบาย ยุทธศาสตร์ กฎระเบียบ วิธีการ 14. ผลที่ได้ / ความคุ้มค่า / การนำไปใช้ประโยชน์ของชุมชน 15. งานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง 16. เราไม่รู้ว่าจะเริ่มเขียนโครงการอย่างไร 	

Work Shop

การสำรวจตนเองตามองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติราชการตามประเด็นยุทธศาสตร์ ด้านการวิจัย

องค์ความรู้ที่จำเป็น

1. ปัญหาและการแก้ไขปัญหา
พร้อมกัน
2. ใช้หลัก PDCA
3. กรณีทำงานเป็นทีม ต้องหาวันว่าง
4. การแบ่งหน้าที่ให้ชัดเจน
5. การเขียนข้อเสนอโครงการ
6. การเขียนโครงร่างขอ
7. เทคนิคการวิจัยชุมชน
8. กระบวนการเขียนงานวิจัย
9. แหล่งทุน (ความต้องการ)
10. นโยบายภาครัฐ
11. ผู้ให้ทุน
12. โจทย์ในชุมชน
13. กระบวนการจัดทำ
14. สถิติ
15. การบูรณาการร่วมกับรายวิชา
16. ทฤษฎีของการทำวิจัย
17. การเขียนบทความ
18. แหล่งทุน
19. กระบวนการวิจัย
การสอน
20. การเขียนบทความวิจัย
21. การบูรณาการวิจัยกับการเรียน
22. แหล่งทุนภายในและภายนอก
23. แหล่งการนำเสนอบทความวิจัย
24. ระเบียบการเบิกจ่ายงบการวิจัย
25. ทุกซ์ สมุทัย นิโรธ มรรค
26. วิจัยในชั้นเรียน
27. วิจัยท้องถิ่น
28. วิธีการเขียนเค้าโครงวิจัยเพื่อขอทุนจากทุนภายนอก
29. การเขียนบทความเพื่อสิ่งตีพิมพ์
30. การหาแหล่งตีพิมพ์

31. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ PDCA	32. ช่วงวัน เวลา ที่แหล่งทุนประกาศให้ทุน	33. การทำงานวิจัยตามกรอบงาน
34. กลุ่มที่จะได้ประโยชน์จากงานวิจัย/หรือผลที่กลุ่มจะได้รับ	35. ค้นหาปัญหาที่จะทำ	36. โจทย์วิจัยที่ชัดเจน
37. ความกล้า แรงบันดาลใจ ทีมงาน ที่ปรึกษา หลักๆ	38. หลักการคิดหัวข้อการวิจัย	39. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเขียนวิจัย
40. กรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ในการวิจัย	41. หน่วยงานที่สนับสนุนโครงการวิจัย	42. ขั้นตอนและหลักการเขียนวิจัย
43. หลักการเขียนงานวิจัย	44. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	45. หัวข้อการวิจัย
46. ทฤษฎี ขั้นตอนการทำวิจัย	47. แก้ปัญหาในการวิจัย	48. ประเด็นปัญหามาเข้าสู่งานวิจัย
49. แหล่งทุนที่จะขอทุนวิจัย	50. การนำวิจัยไปใช้	51. การหาโจทย์วิจัย
52. การออกแบบเครื่องมือ	53. การใช้สถิติในการวิจัย	54. การเขียนรายงานวิจัย
55. การเขียนโครงร่างวิจัย	56. การหาเรื่องวิจัย	57. การออกแบบเครื่องมือ
58. การตรวจสอบเครื่องมือ ผู้นำ	59. การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	60. ต้องมีความพร้อมในด้านจิตใจของ
61. จัดทำโครงการวิจัยให้ตรงตามความต้องการของตัวบ่งชี้คุณภาพ		62. การกำหนดหัวข้อการวิจัย
63. การสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัย	64. กระบวนการทำวิจัยที่เหมาะสม	65. ต้องหาปัญหาและความสัมพันธ์
66. ต้องหาเครือข่ายร่วมกัน	67. หาข้อมูลหน่วยงานที่ให้ทุนว่าให้ทุนวิจัยในลักษณะไหน	

	เรารู้อะไร	เราไม่รู้อะไร
เรารู้ว่า	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องรู้ปัญหา 2. แหล่งทุน/TOR มี TOR ต่างกัน 3. แนวโน้มงานวิจัย/ตามกระแสงานวิจัย 4. คณะกรรมการพิจารณาตาม TOR 5. งานวิจัยที่ทำซ้ำกับงานวิจัยเดิมหรือไม่ 6. ต้องหาช่องว่างงานวิจัยให้เจอ 7. หัวข้อเรื่องถ้าซ้ำกันจะไม่ได้ทุน/ต้องหา Product ที่ยังไม่มีใครจับมาทำงานวิจัย 8. การเขียนบทความวิจัย ต้องไม่กลัวการเขียน ต้องไม่กลัวผิด 9. อะไรคือปัญหา โจทย์วิจัย 10. เทคนิคการวิจัย 11. ศาสตร์ที่สอดคล้องกับความต้องการในชุมชน 12. ผู้ให้ทุน (มุมมอง) 13. ปัญหาในชุมชน 14. แหล่งทุน 15. ความต้องการกระแส การให้ทุน 16. ข้อกำหนด TOR 17. การวางแผนการทำงาน 18. กระบวนการจัดทำ 19. รูปแบบการเขียนงานวิจัย 20. เราต้องทำวิจัย เนื่องจากเราเป็นนักวิชาการ 21. ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถแก้ไขปัญหาก็ได้ 2. โจทย์ปัญหานั้นสามารถแก้ไขได้ 3. การประสานทุนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ระหว่างผู้วิจัย/ชุมชน 4. เทคนิคการวิจัยขั้นสูง + คุณภาพ/ปริมาณ 5. เขียนอย่างไรให้ได้ทุน 6. ทำวิจัยอย่างไรให้แก้ไขปัญหาก็จริง 7. กำหนดเวลาไม่ได้ 8. หน่วยงานหรือทีมงานสนับสนุน 9. การเขียนขอทุนวิจัย 10. หัวข้อที่จะทำ 11. งานวิจัยจะต้องเป็น Trend และไม่ซ้ำกับบุคคลอื่น 12. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เช่น โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS AMOS 13. งานวิจัยต้องหา Partner เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อคนหลายฝ่าย 14. การเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างไร 15. จะทำวิจัยเรื่องอะไรดี 16. ไม่รู้จะเขียนหัวข้อวิจัยอย่างไร 17. แหล่งที่ส่งตีพิมพ์ 18. จะเขียนบทความอย่างไร 19. ผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากการทำวิจัยมีใครบ้าง 20. กระบวนการขอทุน 21. ขั้นตอนในกระบวนการตามแนวทางมหาวิทยาลัย 22. ข้อจำกัดทางความสามารถของผู้ขอ 23. แหล่งทุนที่สนับสนุนโครงการวิจัย

	เรารู้อะไร	เราไม่รู้อะไร
เรารู้ว่า	<ul style="list-style-type: none"> 22. นักศึกษามีปัญหาในการเรียน 23. ปัญหาของชุมชน 24. จะต้องทำงานวิจัยให้ตรงกับสาขาวิชา 25. ทำงานวิจัยเสร็จจะต้องเขียนบทความ 26. หาแหล่งส่งเพื่อตีพิมพ์ผลงานวิจัย/บทความ 27. มีแหล่งทุนวิจัยภายใน 28. ปัญหาที่จะทำ 29. งานที่ไม่มีใครทำ 30. ทำงานเป็นทีมช่วยเหลือกัน 31. ควรวางแผน PDCA 32. คณะกรรมการพิจารณาทุน 33. ความสามารถทางความรู้ 34. ขั้นตอนในการเขียนวิจัย 35. ทฤษฎีในการทำวิจัย 36. ต้องอาศัยความน่าเชื่อถือ 37. ประเด็นปัญหางานวิจัย 38. รูปแบบการเขียนขอทุนวิจัย 39. การเขียนโครงร่างวิจัย 40. ออกแบบเครื่องมือ 41. สถิติในการวิจัย 42. การเขียนรายงานวิจัย 43. แนวโน้มของปัญหาที่เหมาะสมกับหัวข้อทำงานวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> 24. กลุ่มของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย 25. ขั้นตอนในการทำการวิจัย 26. ระเบียบวิธีวิจัยของแต่ละหน่วยงาน 27. ประยุกต์ทฤษฎีให้เข้ากับงานวิจัย 28. การบูรณาการในการวิจัย 29. การสร้างความน่าเชื่อถือกับชุมชน 30. แหล่งทุนวิจัยที่ตรงตามสาขาของตนเอง 31. ผู้ที่จะนำผลจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์จริงๆ 32. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นมีอะไรบ้าง 33. หัวข้อวิจัยมีองค์กรภายใน ภายนอกยอมรับ 34. ความสนใจของบุคคลอื่นต่องานวิจัยของเรา 35. หาวิธีสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง

	เรารู้อะไร	เราไม่รู้อะไร
เรารู้ว่า	<ul style="list-style-type: none"> 44. แบบการทำงานที่สำคัญ 45. รู้วิธีการเขียนขอโครงการ 46. ปัญหาและอุปสรรคในการทำโครงการมีอะไรบ้าง 47. รู้เทคนิคจัดทำโครงการให้ตรงตามความต้องการของตัวบ่งชี้คุณภาพ 48. ความเป็นไปได้ในการทำงานวิจัย 49. วิธีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ 50. การวิจัยจะต้องเริ่มจากขั้นตอนอะไร 	
เราไม่รู้ว่า	<ul style="list-style-type: none"> 1. เราสามารถแก้ไขปัญหามาจากสิ่งที่เราทำ 2. โครงร่างที่เสนอจะได้รับทุนหรือไม่ 3. การเลือกเทคนิคที่เหมาะสมกับชุมชน 4. งบประมาณ 5. ผู้ตรวจงานวิจัย 6. เวลาการลงทำวิจัย 7. หัวข้อวิจัยที่สามารถขอทุนได้ 8. กลุ่มตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูล 9. การบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอน 10. งานวิจัยของเราจะหามาได้อย่างไรให้ตรงกับความต้องการของชุมชน 11. ชุมชนไม่เข้าใจบริบทของชุมชน 12. แหล่งตีพิมพ์มีหลายแหล่งที่สามารถตีพิมพ์ได้ 13. การตีพิมพ์สามารถใช้งานวิจัยที่เป็นทุนส่วนตัวได้ 	

	เรารู้อะไร	เราไม่รู้อะไร
เราไม่รู้	<ol style="list-style-type: none"> 14. ในทุกๆวิชาสามารถบูรณาการงานวิจัยเข้ากับการเรียนการสอน 15. แหล่งทุนวิจัยภายในจะประกาศทุนช่วงเวลาใด 16. วิจัยเรื่องเดียวกันสามารถเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ได้หลายด้าน 17. อาจไม่เป็นไปตาม PDCA 18. นักวิจัยหน้าใหม่ ไม่มีความรู้ในการเขียนขอทุน 19. ความไม่กล้าริเริ่ม 20. ระยะเวลา 21. คณะกรรมการพิจารณาทุน 22. การเขียนหลักการและวัตถุประสงค์ 23. งานวิจัยในชั้นเรียนและงานวิจัยภายในมีความแตกต่างกันอย่างไร 24. หัวข้อของงานวิจัย 25. แหล่งความรู้ในการหาผลงานวิจัย 26. ทำอย่างไรในการบูรณาการวิจัย 27. ทำอย่างไรเพื่อจะเขียนงานวิจัยให้งานวิจัยมีหลายศาสตร์ 28. การสร้างความน่าเชื่อถือให้กับกรรมการ 29. หัวข้องานวิจัยที่ตรงกับแหล่งทุนวิจัย 30. เขียนการขอทุนที่สามารถได้ทุนวิจัย 31. จะหาโจทย์วิจัยในท้องถิ่นอย่างไร 32. แหล่งทุนไหนที่สนับสนุนการวิจัย(การพิจารณาทุน) 	

	เรารู้อะไร	เราไม่รู้อะไร
เราไม่รู้กว่า	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นตอน,การเตรียมการในการขอทุนวิจัย 2. มหาวิทยาลัยจะสนับสนุนไหม 3. นโยบายของมหาวิทยาลัยที่แน่นอนเป็นแบบไหน 4. จะต้องเริ่มกระบวนการเมื่อไหร่ 5. ตัวบ่งชี้คุณภาพมีความต้องการหลักฐานใดๆ ที่จำเป็นในการใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับขั้นตอนการทำวิจัย เพิ่มเติมอีกบ้าง 6. ประโยชน์ของการวิจัยที่แท้จริง 7. คุณภาพของงานวิจัยในสายตาคณะคนอื่น 8. จะสร้างแรงจูงใจให้เกิดอย่างไร 	

การค้นหาแหล่งความรู้ในคณะ

ด้านการเรียนการสอน

	ชื่อความรู้	บุคคลที่ทราบ
ความรู้ที่ 1	การเรียนการสอนกับการบริการ วิชาการแก่ชุมชน	อ.สมใจ เกาต์วง
ความรู้ที่ 2	การจัดกิจกรรมการเรียนให้นักศึกษา กับร้านค้าชุมชน	อ.พิชามณูชู่ เลิศวัฒนพรชัย
ความรู้ที่ 3	บริการวิชาการกับชุมชนท้องถิ่นใน โครงการนครปฐมผาสุก	ผศ.ดร.เยาวภา บัวเวช
ความรู้ที่ 4	บริการวิชาการสาขานิเทศศาสตร์	อ.ดร.มาริษา สุจิตวนิช

ด้านการวิจัย

	ชื่อความรู้	บุคคลที่ทราบ
ความรู้ที่ 1	การขอทุน	อ.สมพล สุขเจริญพงษ์
ความรู้ที่ 2	การเลือกโจทย์หัวข้อวิจัย	อ.ศานติ ดิฐสถาพรเจริญ
ความรู้ที่ 3	การสร้างทีมวิจัย	กนกพัชร์ วงศ์อินทร์อยู่
ความรู้ที่ 4	การวิจัยกับการเรียนการสอน	ดร.วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย

การรวบรวมความรู้

เรียนรู้กระบวนการ PDCA ในงานบริการวิชาการแก่ชุมชน

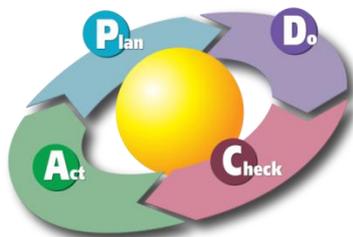
อาจารย์ สมใจ เกาต์วง

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

somjai.parn@hotmail.com

ทุกท่านคงเคยได้ยินคำว่า PDCA กันมาบ่อยครั้ง บางคนอาจจะคุ้นหู บางคนอาจจะได้รับคำสั่งจากหัวหน้างานบอกไว้ว่าการทำงานให้ดีต้องทำตามหลัก PDCA ถ้าอยากจะทำงานแบบมืออาชีพ และสามารถบรรลุเป้าหมายในโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพไม่ว่าจะเป็นการทำงานในระดับส่วนตัวหรือระดับองค์กรก็ตาม “การนำวงจร PDCA มาใช้ในกระบวนการพัฒนางานบริการวิชาการ” ที่สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ตระหนักในการนำ PDCA มาใช้ขับเคลื่อนในการปฏิบัติงานจะอย่างไร ทำอย่างไรให้บุคลากรในองค์กรมีความเข้าใจ ดังนั้นจึงขออธิบายนิยามของ PDCA ดังรายละเอียดต่อไปนี้

P : Plan = วางแผน

D : Do = ปฏิบัติตามแผน

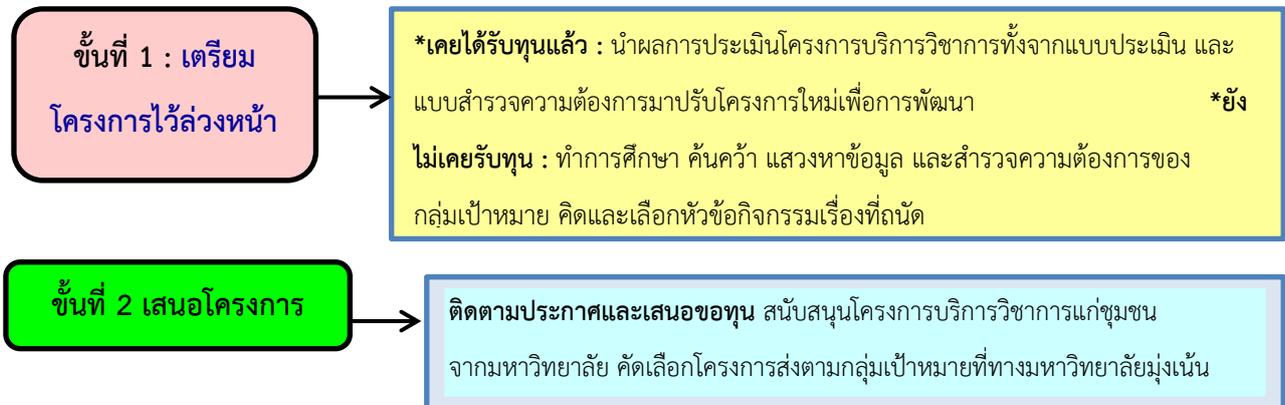
C : Check = ตรวจสอบ / ประเมินและวิเคราะห์ผล

A : Action = ปรับปรุง/แก้ไขการดำเนินงานให้เหมาะสม

การนำกระบวนการ PDCA มาประยุกต์ใช้ในโครงการบริการวิชาการก็เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการทำงานด้านการประกันคุณภาพของคณะและสอดคล้องกับตัวชี้วัดของมหาวิทยาลัย โดยดำเนินงานได้ดังนี้

Plan (วางแผน) : การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ กำหนดหัวข้อที่ต้องการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงจากโครงการบริการวิชาการเดิม และต้องการต่อยอดการให้บริการครั้งต่อไป รวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน การทำงานต้องรู้ว่าเราจะให้ใครทำ (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) ทำเมื่อไหร่ และเวลาที่เหมาะสม (When) ทำอย่างไร (How) ภายใต้งบประมาณเท่าไร (How much) สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Purpose) และจัดอันดับความสำคัญของการเขียนแผนดังกล่าวควรต้องปรับเปลี่ยนไปตาม ความต้องการของตัวชี้วัดหรือกลุ่มเป้าหมายที่ทาง

มหาวิทยาลัยมุ่งเน้น เพราะเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต ช่วยลดความสูญเสียต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ดังภาพแสดงด้านล่างนี้

Do (ปฏิบัติตามแผน) : การดำเนินการ และปฏิบัติการตามแผนที่ได้กำหนดไว้ในโครงการตามขั้นตอนจนเสร็จสิ้น สิ่งที่ต้องทำในฐานะหัวหน้าทีมงานก็คือ วิธีการสื่อสาร การจัดกำลังคนและจัดเตรียมทรัพยากรให้เพียงพอต่อการดำเนินงานให้ดี

1.ระยะเริ่มต้นโครงการ(INPUT)

สถาบันวิจัยและพัฒนาแจ้งผลประกาศให้ทุนสนับสนุนแก่ผู้ได้รับทุนจึงดำเนินงานต่อดังนี้

- 1.1 ติดต่อประสานงานกับกลุ่มเป้าหมาย นัดวันเวลาและสถานที่จัดกิจกรรม
- 1.2 เสนอขออนุมัติโครงการ ตามรายละเอียดที่มหาวิทยาลัยกำหนดดังนี้
 - ชื่อโครงการ : กะทัดรัด ชัดเจน สื่อความหมายตรงกันเรื่องที่จะบรรยาย
 - ผู้รับผิดชอบโครงการ : รายชื่อผู้จัดโครงการ และนักศึกษาที่ร่วมโครงการ
 - วิทยากรในโครงการ - คณะกรรมการดำเนินโครงการ : อาจารย์ภายในคณะ/มหาวิทยาลัย
 - สนับสนุนยุทธศาสตร์และแนวทางพัฒนาของมหาวิทยาลัย : สอดคล้องข้อใด
 - หลักการและเหตุผล : แสดงถึงความจำเป็นหรือเหตุผลประเด็นสำคัญคือปัญหา ความมุ่งหวัง ประโยชน์ที่ได้
 - วัตถุประสงค์ : สามารถวัดได้และเป็นรูปธรรม หรือกล่าวถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้น
 - กลุ่มเป้าหมาย : ระบุให้ชัดเจน กับใคร ก็คน/วัน
 - รูปแบบกิจกรรม : จัดอบรมให้ความรู้ สัมมนาเชิงปฏิบัติการ ฝึกอาชีพฯ
 - วันเวลา และสถานที่ดำเนินการ : ระบุให้ชัดเจน ที่ไหน ก็ชั่วโมง/วัน
 - ตัวชี้วัดความสำเร็จ : ระบุตัวชี้วัดเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
 - ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ผลที่ได้รับโดยตรงและผลพลอยได้หรือผลกระทบด้านดี/ไม่ดี สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 - งบประมาณที่ใช้ : ระบุรายละเอียด ตามหมวด ราคาต่อหน่วยและรวมงบประมาณค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้ถูกต้อง
 - ภาคที่เสนอโครงการร่วม : หน่วยงาน กลุ่มชาวบ้าน กลุ่มOTOP กลุ่มชุมชนฯ
 - การบูรณาการกับการเรียนการสอนหรืองานวิจัย : ระบุรายกิจกรรมในมคอ.3 งานวิจัยเกี่ยวข้องพร้อมแนบ
 - ผู้ได้รับประโยชน์จากการทำโครงการ : หน่วยงาน องค์กร กลุ่มชาวบ้าน กลุ่มOTOPฯ
 - แนวทางการประเมินโครงการ : ระบุตัวชี้วัด วัตถุประสงค์และผลที่จะได้รับ
 - ภาคที่เสนอโครงการร่วม : หน่วยงาน องค์กร กลุ่มชาวบ้าน กลุ่มOTOPฯ ที่จะให้บริการ
 - วิธีที่ใช้ในการประเมินโครงการ : รูปแบบที่ใช้ประเมิน แบบสำรวจ สอบถาม สัมภาษณ์ฯ

2.ระยะดำเนินงานตามโครงการ (PROCESS)

เมื่อโครงการได้รับการอนุมัติจากสถาบันวิจัยและพัฒนา ผู้ได้รับทุนจึงดำเนินงานตามโครงการหรือแผน ที่วางไว้ตามโครงการ ดังนี้

2.1 ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามรายละเอียดที่แสดงในโครงการพร้อมเก็บหลักฐานใบเสร็จรับเงิน เพื่อใช้ประกอบการเบิกจ่ายให้ครบถ้วน

2.2 จัดเตรียมสถานที่ ทุน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ให้พร้อม 2.3 จัดกิจกรรมตามวันเวลา สถานที่ที่ ระบุไว้ในโครงการ

- ผู้เข้าร่วมโครงการลงชื่อและรับเอกสารตามจำนวนที่ระบุในโครงการให้ครบถ้วน
- ถ่ายรูปการจัดกิจกรรมประกอบการจัดทำรูปเล่ม
- แจกแบบประเมิน แบบสำรวจความต้องการของผู้เข้าร่วมเพื่อสรุปและประเมินผล
- จัดทำสรุปแบบประเมิน และสรุปแบบสำรวจโครงการ

3. ระยะสิ้นสุดโครงการ (OUTPUT)

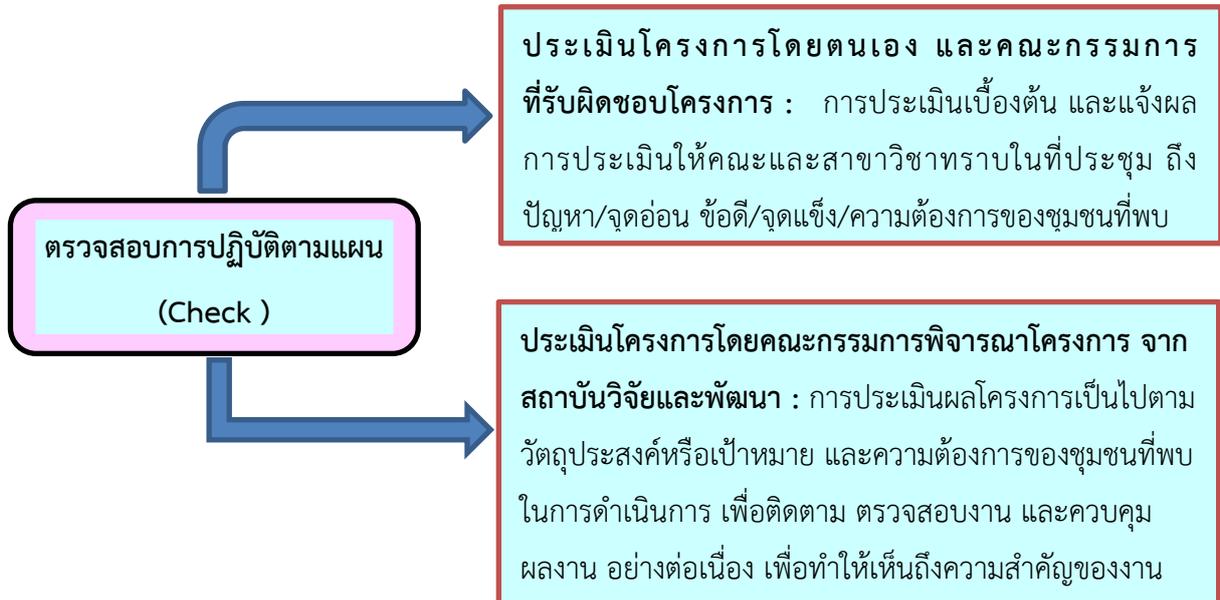
เมื่อสิ้นสุดโครงการ จะดำเนินงาน ดังนี้

3.1 จัดส่งรูปเล่ม/ผลงานสิ่งประดิษฐ์ตามโครงการ การจัดทำรูปเล่มรายงานโครงการ ประกอบด้วย

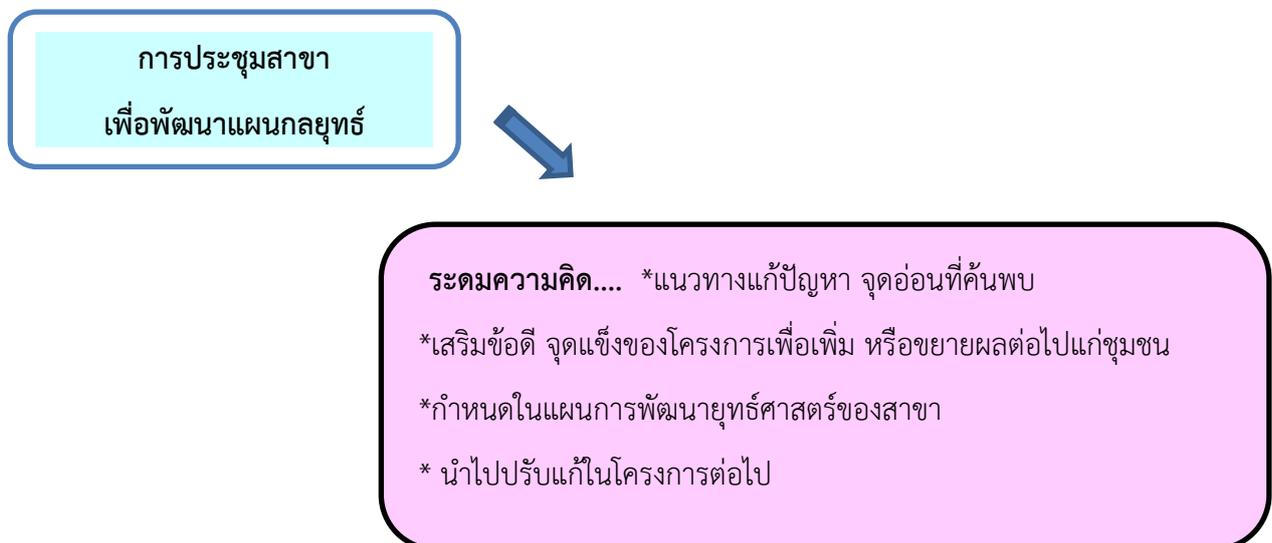
- ปก
- ผลประกาศทุนสนับสนุนงบประมาณโครงการบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัย
- โครงการบริการวิชาการที่ได้รับการอนุมัติ
- เอกสารประกอบการจัดโครงการ
- สรุปผลการประเมิน สำรองโครงการ การบูรณาการกับการเรียนการสอน และการวิจัย
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- แบบประเมิน แบบสำรวจที่จัดทำและเก็บรวบรวมได้

3.2 สรุปรายการเบิกจ่ายเงินงบประมาณพร้อมหลักฐานการเบิกจ่ายแนบให้ครบถ้วนโครงการได้รับการ อนุมัติจากสถาบันวิจัยและพัฒนา

Check (ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน) : การประเมินแผนงานตามโครงการคือ การประเมินโครงการตามขั้นตอนการดำเนินงาน และผลของการดำเนินงานตามแผนงานที่ได้ตั้งไว้ ดังนี้

Act (ปรับปรุงแก้ไข) : การนำผลการประเมินโครงการมาพัฒนาแผนในสาขา วิเคราะห์ว่ามีโครงสร้างหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใดที่ควรปรับปรุงหรือพัฒนาสิ่งที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีกและสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินการใหม่ที่เหมาะสม ให้ทุกฝ่ายตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้น เพื่อที่จะได้พัฒนาต่อไปไม่สิ้นสุด

จากการดำเนินงาน PDCA โครงการบริการวิชาการดังกล่าวมานี้ เราสามารถนำกระบวนการ PDCA มาใช้กับการดำเนินการใดๆ ให้ประสบผลสำเร็จได้เช่นกัน ลองพิจารณากระบวนการ PDCA ดูนะคะว่าจะนำไปใช้กับงานใดของท่านได้ ถ้าท่านใดมีข้อมูลเพิ่มเติมใดๆ หรือข้อเสนอแนะช่วยบอกต่อมาได้จะถือเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

อริยสัจ 4 แนวทางแห่งการวิจัย

ดร.วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย¹

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ประเสริฐกว่าสรรพสัตว์ทั้งหลาย และสามารถยกระดับ พัฒนาการแห่งชีวิตได้สูง กว่าสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ทั้งที่ มนุษย์ไม่ได้ใหญ่โตกว่า ไม่ได้แข็งแรงกว่า ไม่ได้อดทนกว่า สรรพสัตว์อื่นใด แต่ที่มนุษย์ สามารถเอาชนะได้ก็เพราะมนุษย์มี “สติปัญญา” เพราะ มนุษย์เป็นสัตว์ที่รู้จักคิด (Man is a thinking animal) ด้วยความคิด จึงทำให้มนุษย์มีตัวตน ดังคำที่นักปรัชญาชื่อ เรอเน เดการ์ต (René Descartes) ได้ กล่าวไว้ว่า "เพราะฉันคิด ฉันจึงมีอยู่" (ภาษาลาติน cogito ergo sum) ด้วยความคิด มนุษย์จึงมีสติปัญญา และในสติปัญญานี้เอง มนุษย์ได้มีการพัฒนาภาษา ทำให้เกิดการสื่อสารที่มีองค์ประกอบครบ ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน และจากงานเขียนนี้เอง ทำให้วิชาความรู้เกิดการถ่ายทอดส่งต่อ ต่อยอด มาเป็นวิชาการ มายัง รุ่นสู่รุ่น เป็นการยกระดับความเป็นวิชาการ จากการลองผิดลองถูก ให้มีทิศทางแห่งความถูกต้องมากยิ่งขึ้น ซึ่ง แม้แต่นักวิทยาศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่อย่าง เซอร์ไอแซค นิวตัน (Isaac Newton) ก็เคยกล่าวไว้ถึงความสำเร็จใน ผลงานของตนว่า "ถ้าฉันสามารถมองได้ไกล นั่นก็เพราะฉันยืนอยู่บนไหล่ของยักษ์" "If I have seen further it is by standing on the shoulders of giants." ซึ่งหมายถึง จุดเริ่มต้นแห่งความรู้ของคนในยุคนี้ เกิดจาก การสั่งสมในความรู้ของคนในยุคก่อน

ธรรมชาติของมนุษย์ส่วนใหญ่ต้องการที่จะพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้นซึ่งเหตุนี้จึงเป็นแรง กระตุ้นให้มนุษย์มีความอยากรู้ อยากเห็น อยากเข้าใจถึงปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในธรรมชาติและสิ่งที่อยู่รอบ ตัวเอง เพื่อให้เข้าใจถึงข้อเท็จจริง (Fact) โดยหนทางในการเข้าถึงความรู้มีอยู่สองวิธีก็คือ

1. วิธีอนุมาน (Deduction method) เป็นการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ระหว่างข้อเท็จจริงใหญ่ และข้อเท็จจริงย่อย แล้วจึงลงสรุปจากความสัมพันธ์ระหว่างข้อเท็จจริงใหญ่และย่อย
2. วิธีอุปมาน (Induction method) เป็นวิธีย้อนกลับกับวิธีอนุมาน นั่นคือเป็นวิธีการค้นหาความรู้ ความจริงจากข้อเท็จจริงย่อยๆ โดยพิจารณาสิ่งที่เหมือนกัน ต่างกัน สัมพันธ์กัน แล้วจึงสรุป เป็นข้อเท็จจริงใหญ่

และปัจจุบันเริ่มมีแนวคิดถึงการแสวงหาความรู้แบบใหม่ เป็นหนทางที่ 3 ที่เรียกว่า วิธีการทาง วิทยาศาสตร์ (Scientific Method) ถือว่าเป็นวิธีสืบแสวงหาความรู้ของมนุษย์สมัยใหม่ ที่นิยมใช้กันมากใน ปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้ (วชิราภรณ์ ภูเลี่ยมคำ 2552 : ออนไลน์)

1. ขั้นปัญหา (Problem) เป็นการกำหนดลงไปว่า ปัญหาที่ แท้จริงคืออะไร
2. ขั้นตั้งสมมุติฐาน (Hypothesis) เป็นการคาดคะเนคำตอบที่คิดว่าน่าจะเป็นอย่างมี เหตุผล
3. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล (Collection of data) เป็นขั้นรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐาน
4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of data) เพื่อทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งขึ้นมา
5. ขั้นสรุป (Conclusion) เป็นการสรุปว่าข้อเท็จจริงของปัญหาคืออะไร

ในแนวทางการแสวงหาด้วย วิธีการทางวิทยาศาสตร์ นี้เองนำมาซึ่งหลักแห่งการทำวิจัย และถ้ามองในแง่มุมมองกล่าว เราอาจจะสรุปได้ว่า วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ไม่ใช่ใช้วิธีการใหม่อย่างที่เรารู้จักกัน ทั้งนี้เนื่องจาก พระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ทรงมีอัจฉริยภาพอันสูงส่ง ทรงเห็นการณ์ไกลและทรงตระหนักในเรื่องการวิจัยเป็นอย่างดี พระองค์จึงได้ทรงใช้วิธีการวิจัยมาตั้งแต่ในระยะเริ่มแรก แล้วในที่สุดพระองค์ก็ทรงตรัสรู้ “อริยสัจสี่” ซึ่งเป็นโลกุตรธรรมที่เป็นยอดแห่งความรู้ หรือยอดแห่งปรัชญาอย่างแท้จริง ดังคำว่า “คเวสนา ปรมา วิชชา” การวิจัยนำมาซึ่งยอดแห่งความรู้ (Research leads to the summit of knowledge) และมีพุทธพจน์ตรัสเอาไว้เป็นที่น่าสังเกตและน่าสนใจอย่างยิ่งเกี่ยวกับการวิจัยก็คือ “วิจัยโส เทลิต ภิภุชเว มยา ธมโม” (ธรรมะนั้น เราได้แสดงไว้โดยวิจัย) ด้วยเหตุนี้ คำว่า “วิจัย” จึงสำคัญมากในทางพุทธศาสนา (สุชาติ โสมประยูร และวรรณิ โสมประยูร 2547 : 80-82) หรือสรุปได้ว่า “พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งการวิจัย” (พระธรรมปิฎก, 2541 : 3) และอาจจะกล่าวได้ว่า พระพุทธเจ้าเองได้แสดงแนวคิดการค้นหาคำรู้ด้วย วิธีการทางวิทยาศาสตร์ และวิธีการทำวิจัยที่ถูกต้อง โดยมีบันทึกไว้เป็นบุคคลแรกของโลก

สำหรับนักศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัย จะเห็นว่า การทำวิจัย ถือเป็นยาขม หม้อใหญ่สำหรับหลายต่อหลายคน การทำวิจัย ไม่ว่าจะเป็น ภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุษฎีนิพนธ์ ถือเป็นอุปสรรคใหญ่ที่ ผู้เขียนเองได้ย่นได้ฟังมาจากลูกศิษย์ทั้ง ปริญญาโท และปริญญาเอกมาหลายต่อหลายครั้ง ทั้งนี้หากนักศึกษาเองมีความเข้าใจถึงความแตกต่างของวุฒิการศึกษา โดยในระดับมหาบัณฑิต (Master Degree) ซึ่งหมายถึง “การเป็นเจ้านายเหนือวิชา หรือเหนือสาขาที่เรียน” ในระดับปริญญาเอกซึ่งใช้คำว่าดุษฎีบัณฑิต ที่แปลว่า “ถึงที่สุด” หรือในภาษาอังกฤษ คำว่า Doctor Degree ซึ่งหมายถึงการเป็น หมอที่สามารถผ่าตัดปัญหาต่างๆ ได้ จากการใช้ศาสตร์ในสาขาที่ตนมี รวมถึงวุฒิปริญญาของผู้ที่จบ Ph.D (Doctor of Philosophy) ซึ่งรากศัพท์ว่า Philosophy มาจากคำภาษาละติน 2 คำ คือคำว่า Philos (ความรัก) กับ sophy (ความรู้) เมื่อนำมารวมกัน จะแปลว่า "รักในความรู้" หรือ "ใฝ่รู้" หรือแปลว่า "ปราชญ์" นั่นเอง ก็จะเข้าใจได้ว่า หนทางของการเป็นมหาบัณฑิต ก็ดี การเป็น ดุษฎีบัณฑิต ก็ดี ต้องมีการแสดงภูมิปัญญา ถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียน และงานเขียนดังกล่าวต้องแสดงภูมิถึงการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และนั่นก็คือ “การทำวิจัย” นั่นเอง

การทำวิจัยถือเป็นสุดยอดแห่งความรู้ ทั้งนี้ เพราะการทำวิจัยคืองานเขียนที่สามารถข้ามมิติเวลา ได้ทั้งจากอดีต ปัจจุบัน และอนาคต การทำวิจัยที่ดี ต้องเน้น ประสบการณ์ในอดีต เน้นถึงความต้องการในปัจจุบัน และ มองการณ์ไกลไปถึงอนาคต ผู้เขียนใคร่เปรียบเทียบความสัมพันธ์ดังกล่าวในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบการวิจัยกับอริยสัจสี่ และมิติแห่งกาลเวลา

ขั้นตอนการทำวิจัย	หลักอริยสัจสี่	มิติแห่งกาลเวลา
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	ทุกข์ สภาพที่ทนได้ยาก ภาวะที่ทนอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้	ปัจจุบัน
การทบทวนวรรณกรรม	สมุทัย คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์	อดีต
วิธีดำเนินการวิจัย	นิโรธ คือ ความดับทุกข์ (หนทางและวิธีที่จะนำไปสู่มรรค)	กระบวนการหรือวิธีที่จะนำมาถึง คำตอบที่คาดหวัง อนาคต
สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	มรรค คือ แนวปฏิบัติที่นำไปสู่ความดับทุกข์	

สรุปได้ว่า อริยสังคีกับการแสวงหาความรู้ทางการวิจัยจึงเป็นเรื่องเดียวกัน สำหรับนักวิจัยมือใหม่ ที่ไม่ทราบว่าจะเขียนวิจัยเรื่องอะไรดี ควรใช้หลักอริยสังคีมาทบทวนให้ดี ว่า “ปัญหา” ที่เราสนใจคือเรื่องอะไร และมันใช่ “ปัญหาที่แท้จริง” หรือไม่ ในมุมมองของผู้เขียน แล้วมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ทำวิจัยมือใหม่ ควรเริ่มต้นทำวิจัยตามขั้นตอนของกาลเวลา นั่นคือ ย้อนอดีต จากการทบทวนวรรณกรรมก่อน แล้วค่อยมาเขียน ปัจจุบัน ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ก่อนจะปิดท้ายด้วย การมองไปยังอนาคตถึงผลที่จะเกิดได้แก่ การดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ

เป็นความเข้าใจผิดของสังคมในยุค “ปริญญาบัตรนิยม” ที่เน้นการเรียนเพื่อเอาใบปริญญามาประดับบารมี โดยไม่เน้นถึงการได้มาซึ่งความรู้ที่แท้จริง ทำให้หลายสถาบันทั้งไทยและต่างประเทศ มีการเปิดช่องทางการศึกษา ที่เราเรียกกันว่า “จ่ายครบ จบแน่ (แม้ไม่ต้องมาเรียน)” ศักดิ์ศรีที่แท้จริงของการเป็น มหาบัณฑิต และดุขุภักดิ์บัณฑิต ในการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ หาหนทางแสวงหาความรู้ที่แท้จริง และถ่ายทอดออกไปได้ด้วยงานเขียนที่ถูกต้อง กำลังถูกสั่นคลอน ทักษะการทำวิจัยที่ต้องใช้ความอดุสาหะ ต้องมีพี่เลี้ยง ผู้แนะนำ (Advisor) คอยดูแล ถูกแทนที่ด้วยระบบการจ้างทำ เป็นเรื่องน่าเศร้าหากในระดับบัณฑิตศึกษา เราไม่สามารถผลิต บัณฑิตที่สามารถ ใช้ความรู้ที่ตนมีไปแก้ปัญหา และเขียนสื่อความได้อย่างมีเหตุมีผล ปริญญาบัตรที่ได้ก็จะไม่ได้แสดงถึงภูมิแห่งความรู้ และความภาคภูมิใจตามศักดิ์และสิทธิ์ที่ผู้รับควรได้ แต่เป็นเพียง ใบปริญญาบัตรนิยม ตามกระแสของโลกเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้หากเราเชื่อมั่นในพุทธปรัชญาที่กล่าวไว้ว่า “สิกขา วิรุฬหิ สมปตตา” หรือ การศึกษาคือความเจริญงอกงาม (Education is growth) เพื่อมุ่งให้การศึกษาได้ช่วยทั้งบุคคลและสังคมเจริญงอกงามสมบูรณ์เต็มตามศักยภาพ (สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร 2547 : 83) ผู้เขียนมีข้อเสนอว่า เราต้องมุ่งการศึกษา ควบคู่ไปกับการทำวิจัย โดยต้องเริ่มต้นในทุกระดับชั้น เพื่อก่อให้เกิดมนุษย์ผู้รักในการแสวงหาความจริง ที่ถูกต้อง เป็นผู้รู้ที่รักในความรู้ และรักที่จะเรียนรู้จนตลอดชีวิต แนวทางของหลักอริยสังคี ถือเป็นหลักที่ก้าวข้ามมิติแห่งกาลเวลา เพราะต้องอาศัยเวลาที่เป็นอยู่ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต จึงเป็นหลักที่มีความเป็นอมตะในตัวเอง รวมถึงจะเป็นหลักที่ดีในการสร้างวางระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง.

เอกสารอ้างอิง

- ธรรมปิฎก, พระ, (ป.อ. ปยุตโต). (2541). การศึกษากับการวิจัยเพื่ออนาคตของประเทศไทย .กรุงเทพมหานคร : เคล็ดไทย.
- วชิราภรณ์ ภูเลี่ยมคำ. (2552). วิธีการแสวงหาความรู้ของมนุษย์. <https://www.gotoknow.org/posts/313806> .สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2558.
- สุชาติ โสมประยูร และ วรรณ โสมประยูร. (2547). การวิจัยนำมาซึ่งยอดแห่งความรู้ เทคนิคและประสบการณ์งานวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ จำกัด.